

23.5.2016

Valtion hankintojen digitalisoinnin toteutusohjelma**Asettaminen**

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut valtion hankintojen digitalisoinnin -toteutusohjelman.

Toimikausi

23.5.2016 - 31.12.2019

Tausta

Valtion hankintojen digitalisoinnin -toteutusohjelma toimeenpanee valtionhallinnon hankintatoimen osalta Sipilän hallituksen ohjelman linjauksia ja tavoitteita. Hallitusohjelmassa päätettyä 15 miljoonan euron säästöä hankinnasta maksuun prosessialueelta ei ole mahdollista toteuttaa ilman hankintojen digitalisointia. Valtion hankintojen digitalisoinnin toteutuksesta on päätetty osana vuosien 2017 - 2020 julkisen talouden suunnitelmaa.

Keskeisiä valtion hankintatoimen kehittämisen ja uusiutumisen ajureita ovat valtionhallinnon strategiset tavoitteet, EU:n julkisiin hankintoihin kohdistuvan sääntelyn vahvistuminen, hankintatoimen säästötarpeet ja prosessien tehostamistarve sekä digitalisaation tuomat mahdollisuudet.

Valtion hankintojen digitalisointi edellyttää valtion hankintatoimen yhtenäistämistä: yhteisiä toimintamalleja ja tietojärjestelmäpalveluita. Valtion hankintojen digitalisoinnissa korostuu hankintatoimen prosessien kokonaiskehittäminen – tähän asti tarpeesta sopimukseen ja tilauksesta maksuun prosessialueita on kehitetty eriytyneesti. Keskeinen hankintojen tehostamiskeino on valtion hankintatoimen johtamisen selkeyttäminen, konserniohjauksen terävöittäminen ja valtioyhteisen tarjoaman käytön lisääminen.

Tavoite ja tehtävät

Valtion hankintojen digitalisoinnin tavoitteena on, että:

- Valtion hankinnat toteutetaan oikeellisesti tehokkaasti ja taloudellisesti edistäen markkinoiden kilpailua toimittajien välillä.
- Hankinta on yksinkertaista, yhdenmukaista ja ohjattua. Tilaaminen on helppoa.
- Hankintoja tarkastellaan päästä päähän prosessina (hankinta tarpeen tunnistamisesta ja kilpailutuksesta aina tilaukseen maksuun ja raportointiin)
- Hankintojen digitalisointi tukee valtiokokonaisuuden ja yksittäisten virastojen toimintaa sekä tuottaa niille säästöjä.

- Hankintatoimen automaatioaste on kasvanut ja manuaalilyö vähentynyt.
- Valtion hankintojen työnjako konsernitoimijoiden ja virastotoimijoiden välillä on selkeä ja toimiva.

Valtion hankintojen digitalisointi –toteutusohjelman tehtävänä on ohjata vastuutoimijoiden kehittämistoimenpiteiden ja toteutusprojektien kokonaisuutta, joka mahdollistaa hankinnasta maksuun prosessialueen, ja siihen liittyvien tietojärjestelmien kehittämisen ja prosessin automaatioasteen merkittävän lisäämisen.

Valtion hankintojen digitalisoinnin –toteutusohjelman kehittämistoimenpiteiden tuloksena:

- 1) Valtion hankintatoimea johdetaan konserniohjatusti ja yhtenäisesti.
- 2) Valtioyhteisen tarjoaman käytön edellytykset ovat lisääntyneet merkittävästi. Tavoite täsmennetään hankintojen tietopohjan analyysin pohjalta.
- 3) Hankintojen kilpailutusvaihe digitalisoidaan kattavasti ja systemaattisesti. Lokakuuhun 2018 mennessä suurin osa kilpailutuksista toteutetaan sähköisesti.
- 4) Yritysten ja hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa vähennetään automatisoimalla velvoitteidenhoitoon liittyviä tarkistuksia.
- 5) Kilpailutuksissa hyödynnetään laajasti uusia hankintamenettelyjä, erityisesti dynaamista hankintajärjestelmää.
- 6) Tilauksesta maksuun prosessin lähtötiedot saadaan vuonna 2019 rakenteisessa muodosta jo kilpailutusvaiheen päätteeksi solmituista sopimuksista.
- 7) Paremman ja systemaattisemman hankintojen suunnittelun avulla ja valtioyhteisiä hankintapalveluita kehittämällä voidaan vähentää hankintaan käytettävää työpanosta yksittäisissä virastoissa.
- 8) Uuden tilaustenhallinnan, laskujen kierrätyksen ja maksuliikejärjestämäratkaisun avulla laskujen käsittelyä voidaan merkittävästi automatisoida ja vähentää sekä laskujen käsittelyn kustannuksia että virheitä.
- 9) Valtion vastikkeettomien menojen käsittely ja maksatus on otettu huomioon uusissa tietojärjestelmäratkaisuissa.
- 10) Tilattavat palvelut ja tuotteet kootaan keskitetyksi yhtenäiseen verkkokauppaan tilauspalveluun, johon kytketään taustalle saumattomasti eri toimittajien omat ratkaisut.

Organisointi

Valtion hankintojen digitalisoinnin –toteutusohjelmalle on asetettu ohjelman omistaja, ohjausryhmä sekä kehittämistoimenpiteiden ja -projektien omistajat.

Ohjelman omistaja on valtiovarainministeriön henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosasto, budjettineuvos Tomi Hytönen. Ohjelman omistaja laittaa alulle ja rahoittaa Valtion hankintojen digitalisoinnin toteutusohjelman tavoitteiden mukaisia projekteja ja toimenpiteitä, joilla ohjelmantavoitteet saavutetaan.

Omistaja voi päättää muista ohjelman toteutuksessa tarvittavista rooleista ja vastuista.

Ohjelman toteutuksessa käytetään osallistavia kehittämismenetelmiä, kuten käyttäjä- ja sidosryhmätyöpajoja. Sidosryhmiä kuullaan toteutuksen eri vaiheissa.

Ohjelman etenemistä käsitellään säännöllisesti toimintatapojen uudistamisen ministeriryhmässä, ministeriöiden talousjohtajakokouksessa, hankintatoimen neuvottelukunnassa ja TAHA2020 strategian ohjausryhmässä.

Ohjausryhmä

Ohjausryhmän tehtävänä on ohjata ohjelman valmistelua ja toteutusta. Ohjausryhmä vastaa siitä, että hallitusohjelmassa asetetut tavoitteet ja linjaukset sekä ministeriryhmän päätökset tulevat huomioon otetuiksi ohjelman valmistelussa ja toteutuksessa. Ohjausryhmä vastaa, että digitalisoinnin periaatteet toteutuvat ohjelman tuotoksissa.

Ohjausryhmä varmistaa edellytykset ohjelman onnistumiselle. Ohjausryhmä vastaa ohjelman projektien ja toimenpiteiden koordinoitun johtamisen onnistumisesta siten, että ohjelmalle asetetut tavoitteet sekä tavoitellut hyödyt ja tuotokset saavutetaan. Ohjausryhmä hyväksyy ohjelman kehittämistoimenpiteiden ja -projektien tuotokset.

Esittelijänä ohjelman ohjausryhmässä toimii ohjelmapäällikkö, joka vastaa ohjelman operatiivisesta johtamisesta ohjelman ohjausryhmän hyväksymän suunnitelman mukaisesti tai yksittäisen kehittämistoimenpiteen tai -projektin osalta ko. kehittämistoimen vastuuhenkilö.

Puheenjohtaja

budjettineuvos Tomi Hytönen, valtiovarainministeriö

Jäsenet

hallintojohtaja Matti Hyytinen, Maanmittauslaitos

johtaja Arto Pirinen, Verohallinto

poliisijohtaja Jyrki Wasastjerna,

varajäsen materiaalihallintopäällikkö Jouni Jantunen, Poliisihallitus

kategoriajohtaja Susanna Närvänen,

varajäsen toimitusjohtaja Anssi Pihkala, Hansel

kehitysjohtaja Helena Lappalainen,

varajäsen toimitusjohtaja Pirjo Pöyhiä, Palkeet

toimialajohtaja Mikko Kangaspunta,

varajäsen pääjohtaja Timo Laitinen, Valtiokonttori

neuvotteleva virkamies Juha Halonen, valtiovarainministeriö

JHS-projektipäällikkö Pekka Niemi, valtiovarainministeriö

tietoasiantuntija Anna-Maija Marttila, valtiovarainministeriö

Ohjausryhmän pysyvät asiantuntijat:

neuvotteleva virkamies Hannu Koivurinta, valtiovarainministeriö

neuvotteleva virkamies Kirsi Kuuttiniemi, valtiovarainministeriö

erityisasiantuntija Tero Meltti, valtiovarainministeriö

neuvotteleva virkamies Pauliina Pekonen, valtiovarainministeriö

Asiantuntijat toimivat ohjausryhmän sihteerinä.

Ohjausryhmä voi kuulla ja käyttää työn tukena myös muita asiantuntijoita.

Ohjelman projektin tai toimenpiteen omistaja

Ohjelman projektien ja toimenpiteiden käytännön toteutuksesta, organisoinnista ja kustannuksista vastaa ko. projektin tai toimenpiteen omistaja. Ohjelman projektien ja toimenpiteiden omistaja vastaa yhteistyöstä eri sidosryhmien kanssa hyödyntäen olemassa olevia ryhmiä (esim. taloushallinto 2020 prosessialueryhmät).

Ohjelmassa toteutettavat taloushallinnon arkkitehtuurin kiinteästi liittyvät kehittämistoimenpiteet katselmoidaan taloushallinnon arkkitehtuurista vastaavassa ryhmässä.

Ohjelman asettamisen yhteydessä on päätetty seuraavat vastuut:

Hansel Oy omistaja:

Hankintojen tietopohjan hyödyntämisen parantaminen

Sähköisen kilpailutuksen käyttöönotto

Viranomaistietojen automaattiset tarkastukset kilpailutuksissa

Palkeet omistaja:

Tilaamisen ja laskujen kierron uudistaminen (prosessi + järjestelmät)

Maksuliikeratkaisun uudistaminen (prosessi + järjestelmä)

Ohjelmistorobotiikan käyttöönotto (seuranta ohjelman kautta)

Valtiokonttori omistaja:

Sopimuskohdistuksen laajentaminen (seuranta ohjelman kautta)

Tilauksellisten laskujen lisääminen (seuranta ohjelman kautta)

Valtiovarainministeriö omistaja:

Valtioyhteisen tarjoaman kehittäminen

Hankintasuunnitelmien ja Valtion kilpailutuskalenterin käyttöönotto

Johtamisen ja tilivelvollisuuden tietotarve uudistetussa toimintamallissa

Sopimusten elinkaarenhallinnan, toimijatiedon ja käyttäjänäkymien esiselvitykset

Kustannukset ja rahoitus

Ohjelma valmistellaan ja toimeenpannaan virkatyönä. Ohjelma voi hankkia tarvittavaa asiantuntijatyötä.

Ohjelman kustannukset maksetaan momentilta 28.01.01. ja valtionhallintoa palvelevien yhteisten taloushallinnon prosessien ja tietojärjestelmien kehittämisen, hankinnan ja toimeenpanon osalta kustannukset maksetaan momentilta 28.70.02.

Ohjelman kustannuksiin on mahdollista esittää rahoitusta momentilta 28.70.22. mikäli hyödyt ja tuotokset kohdistuvat valtionhallintoa laajemmin suomalaiseen yhteiskuntaan.

Kunta- ja uudistusministeri

Anu Vehviläinen

Osastopäällikkö,
valtion työmarkkinajohtaja

Juha Sarkio

Jakelu

Päätöksessä mainitut

Tiedoksi

Ministeriöt ja virastot

